

2084

Núm. 11

BUTLLETÍ INFORMATIU

Primavera 2004

PARC NATURAL DE SANT LLORENÇ DEL MUNT I L'OBAC · CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL

Voltant pel Pare

de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

Medi Natural

Restauració del bosc de ribera,
després de l'incendi, al sector
oriental del Parc Natural
de St. Llorenç del Munt i l'Obac

Racones del Pare

El Camí dels Monjos
i el Monestir

Font d'en Rossinyol

Una funció important del Parc la trobem en la seva vessant educativa i formativa, que ens permet conèixer-lo, tant des de la seva perspectiva històrica com del patrimoni arquitectònic i natural, a través de la seva fauna, vegetació i geologia. Les visites escolars guiades dins els programes d'educació ambiental promogudes pels diferents municipis, així com les activitats guiades promogudes per entitats, ajuden també a preservar-lo i respectar-lo. Aquesta és una tasca que cal mantenir, ja que garanteix l'equilibri entre les necessitats mediambientals i el nombre de visites assumibles.

També cal recordar la importància i vigència de programes com "Coneguem els nostres Parcs", dirigit a l'àmbit educatiu, i de "Viu el Parc", dirigit al conjunt de ciutadans dels diferents municipis que l'integren, promoguts per la Diputació de Barcelona. Aquests programes són importants perquè, tot i que van dirigits a diferents àmbits, tenen el mateix element comú: donar a conèixer el Parc i gaudir-lo per preservar-lo. I en aquest cas "Viu el Parc" permet introduir tot un seguit d'activitats en les quals els diferents municipis tenen elements de referència comuns i d'interrelació amb una sola proposta cultural variada, àmplia i de qualitat que permet establir vincles de relació i col·laboració entre els seus ciutadans; això ajuda a conèixer les diferents realitats que tenen com a arrel comuna el Parc. Cultura, lleure, educació, formació, prevenció..., són un bon exemple de transversalitat si sabem aplicar-ho amb voluntat i eficàcia, la qual cosa ajudaria a millorar la gestió del Parc.

Crèdits

Redacció:
Centre de Documentació i Educació Ambiental

Col·labora:
Diputació de Barcelona Àrea d'espais naturals

Edita:
Servei de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa

Disseny i maquetació:
Nexe Disseny Gràfic

Fotografies:
Jordi Canyameres, arxiu CDEA.

Impressió:
Impremta Dit i Fet

Han col·laborat en la redacció d'aquest número:
Ramon Arribas (Regidor de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa) · Salvador Pérez (Cap responsable del CDEA) · Anna M. López (Tècnica del CDEA) · Susanna Carmona (Periodista) · Narcís Serrat · Personal del Parc i Consell Municipal de Medi Ambient

Ajuntament de Terrassa

Medi Ambient i Sostenibilitat

Diputació de Barcelona
Àrea d'Espais Naturals

Impressió sobre paper reciclat

Curs de guardes

Dins del programa de formació de la guarderia del parc, i amb la voluntat que aquest personal millori les tasques de seguiment de paràmetres ecològics, els guardes del Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona han participat en dos cursos. El primer, "Tècniques de detecció i prevenció de la mortalitat d'aus en línies elèctriques", té l'objectiu de fer el seguiment de les actuacions de correcció i mesures d'antielecrocució que s'estan portant a terme dins del conveni de col·laboració signat entre la Diputació, la Universitat de Barcelona i FECSA-ENDESA. El segon, "Seguiment fenològic dels principals punts de reproducció de les poblacions d'amfibis", té la finalitat de fer servir els amfibis com a bioindicadors del medi aquàtic en els nostres parcs naturals.

Consell Coordinador

El passat 1 d'abril de 2004 va tenir lloc al municipi de Sant Vicenç de Castellet el primer Consell Coordinador de l'any, en el qual es va presentar un resum de la gestió del primer trimestre i es van tractar diverses propostes d'actuació del present any, així com la situació administrativa del Camí de Matarrodona.

Campanya de prevenció d'incendis

El dia 7 d'abril ha començat la campanya de prevenció d'incendis, amb la incorporació dels guardes de tarda i tres guaites (Montcau, Castello, Hospici). La resta de personal i vehicles de vigilància s'incorporaran el proper mes de juny; el 13 de setembre és la data en què està previst que finalitzi la campanya d'enguany.

Subvencions

El passat 30 de març va finalitzar el termini per presentar les peticions de les diverses línies de subvencions que el Servei de Parcs Naturals ofereix cada any.

Concert de música al Marquet de la Roca

Organitzat per la Fundació La Mirada, l'Ajuntament de Sant Llorenç Savall, la Diputació de Barcelona i la Fundació de la Caixa de Sabadell, el dia 16 de juliol tindrà lloc al Marquet de La Roca el tradicional concert de l'Orquestra Simfònica del Vallès.

Operació Rebrot

A finals de març i primers d'abril, el personal del parc (colla de manteniment, guarderia i tècnics) han dut a terme l'estesada d'arbres i arbusts cremats durant l'incendi de l'estiu de l'any passat, en punts culminats de la carena dels Emprius, amb l'objectiu de millorar el rebrot de la vegetació d'aquest alzinar tan típic del nostre parc.

Bassa de la Mussarra

Ha finalitzat la construcció de la bassa de prevenció d'incendis de la Mussarra, que té una capacitat de 15.000 l d'aigua i que, gràcies a les últimes pluges i aprofitant el vessament a la zona de captació, ja es troba al 80% de la seva capacitat.

Regulació d'escalada

La Comissió de seguiment de l'acord de la Regulació de l'Escalada es va reunir a finals de març per analitzar el seu compliment. La valoració va ser molt positiva i es va concloure que la regulació està essent assumida pel col·lectiu d'escaladors i està servint d'exemple per a altres espais naturals que volen regular l'activitat.

Novetats bibliogràfiques al CDEA

Programa de seguiment de l'avifauna al terme municipal de Terrassa.
Desembre de 2002-agost de 2003.

Institut Català d'Ornitologia. Barcelona: Institut Català d'Ornitologia, gener de 2004. 65 p.
Informe que recull els resultats de l'any 2003 del programa de seguiment de l'avifauna del terme municipal de Terrassa, el qual es desenvolupa des del 1999 fruit d'un conveni de col·laboració subscrit entre l'Ajuntament de Terrassa i l'Institut Català d'Ornitologia (ICO).

Les Pedritxes.

Josep Lloveras i Comas. Terrassa: Josep Llovera i Comas, 2003. 141 p.
Recopilació d'articles amb els noms extrets de la *Guia monogràfica de Sant Llorenç del Munt*, edició de l'any 1935, publicada pel Centre Excursionista de Terrassa, il·lustrada amb fotografies. Recull documentació sobre la urbanització de les Pedritxes.

Restauració del bosc de ribera, després de l'incendi, al sector oriental del Parc Natural de St. Llorenç del Munt i l'Obac

El bosc de ribera és un ecosistema únic i molt malmès en els nostres entorns a causa de l'ocupació del domini públic hidràulic. Alberga una flora i una fauna particulars, i realitza unes funcions ecològiques inestimables (com fer de connector ecològic o de filtre purificador de l'aigua i l'aire). La Directiva Marc en Política d'Aigües del Parlament Europeu, i la seva transposició a la legislació estatal i autonòmica, marquen com a una de les finalitats principals assolir un bon "estat ecològic" dels rius, tenint en compte tant la qualitat de l'aigua, com la morfometria de la llera, així com la qualitat del sistema forestal ripari (bosc de ribera).

A l'agost del 2003, el sector oriental del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac va patir un greu incendi que afectà gran part de la Vall d'Horta i el seu bosc de ribera. Amb l'objectiu de recuperar l'estat natural d'aquest hàbitat, d'alt interès tant pel propi parc com en l'àmbit comunitari, i també de minimitzar els efectes de pèrdua de sòl i rebliment de les basses de la riera, el Servei de Parcs Naturals de la Diputació, conjuntament amb la Fundació Natura a través de l'empresa Naturalea Conservació SL, va redactar el "Projecte de restauració i millora del bosc de ribera de la Vall d'Horta i espais adjacents". Les actuacions que es projecten són diverses: trampes per retenir els sediments procedents de la conca cremada; construcció d'enfeixinats per consolidar tal·lusos; poda sanitària d'arbres que van ser parcialment afectats o que estan rebrotant per afavorir la seva recuperació; dragat i naturalització de rescloses per a ús social, educatiu i paisatgístic; estesada i retirada de peus totalment cremats per tal de plantar arbres, arbusts i plantes autòctones de les riberes mediterrànies.

El projecte ha començat a executar-se aquest hivern, i ja han estat plantades quasi 4.000 plantes autòctones entre arbres i arbusts. Entre d'altres espècies s'han plantat gatells, avellaners i sanguinyols molt a prop de la llera, on gaudeixen d'aigua en abundància; albers, freixes i oms s'han ubicat més lluny de la llera, allà on el nivell freàtic és sempre prou elevat; en estrats superiors s'han anat intercalant alzines, roures i aranyoners per donar continuïtat ecològica entre el bosc de ribera i els conreus o el bosc mediterrani típic de la vall.

Els treballs esmentats "han dut a terme amb una participació molt diversa, des de la intervenció directa del personal del parc i de professionals en jardineria i restauració (Naturalea Conservació S.L.) fins a voluntaris (Cercle d'Amics dels Parcs Naturals, Fundació Natura-Sony, Avalot, Cendra). S'han fet tres jornades de voluntaris: a la primera, a finals de març, es van formar 14 caps de colla per dirigir grups de voluntaris en properes jornades, i a les altres dues, que s'ha fet durant l'abril, hi han participat unes 140 persones que han fet enfeixinats per minimitzar l'erosió, han retirat restes d'arbres cremats i han plantat uns 2.000 plançons entre arbres i arbusts.

Amb la quarta actuació de voluntaris del 22 de maig finalitza la primera etapa del projecte, que deixa restaurat tot el tram de la riera de la Vall d'Horta enfront de la Muntada i el tram baix del torrent de les Acàcies. En aquestes jornades de voluntaris, un cop més els socis del Cercle d'Amics dels Parcs Naturals han demostrat la seva capacitat per col·laborar en la conservació i millora del nostre patrimoni natural.

Camí dels Monjos i el Monestir

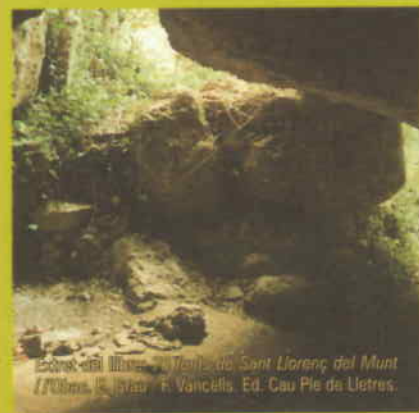
La història referent a aquest camí es troba entre la veritat i la llegenda. Expliquen que els monjos de Sant Llorenç del Munt es trobaven molt sols i no podien treure profit de l'escassa terra bona que tenien dalt del cim. Demanaren permís al bisbe de Barcelona per instal·lar-se a la pla; el bisbe hi accedí, però amb una condició: que caminant tot dret, sense marrada de cap mena i sense travessar cap riu, torrent o xaragall, s'establissin on millor els anés. Així ho van fer, i els va semblar adient la vila de Sant Cugat del Vallès. Aquest camí uneix els dos monestirs.

La primera notícia de l'existència d'una comunitat monàstica a la Mola és de mitjan segle X; la construcció del temple romànic data de la primera meitat del segle XI, i la seva consagració, de l'any 1064.

El temple presenta una gran unitat de construcció. Es tracta d'una basílica de tres naus amb cimbori octogonal sobre trompes al creuer situat quasi al centre del temple. Són notables les arcades cegues i les faixes llombardes que guarneixen les parets. Aquest monestir començà a ser abandonat l'any 1608, amb la mort del darrer abat, i se n'inicià una reconstrucció cap al 1868. Del 1987 al 1991 la Diputació de Barcelona va dur a terme treballs de restauració a l'església i a l'edifici de migdia. Durant aquestes obres es van fer excavacions arqueològiques.

Font d'en Rossinyol

Font que recull l'aigua en un dipòsit aprofitant els degotalls de dins de les parets de la cova. La sortida d'aigua es regula amb una aixeta. Es troba a l'interior de la cova anomenada Cort Fosca, situada a la part baixa del Turó de la Fosca. Per trobar la font i beure aigua és aconsellable portar una llanterna, ja que per arribar-hi hem de seguir el tram recte des del començament de la cova fins passat el revolt, on ens quedem en plena fosca. Aquí es bifurca en dos ramals; continuem pel de la dreta i tot seguit veurem aquest petit embassament un xic enlairat. És interessant fer-hi una visita per observar aquesta obra de la natura, en la qual es poden admirar estalactites.

Font d'en Rossinyol, al Turó de la Fosca, Sant Llorenç del Munt (Pobles de l'estiu). F. Vancells. Ed. Cau Ple de Lietres.

Jornades de turisme

Els dies 1 i 2 d'abril es va celebrar al Castell de Montesquiu el II Fòrum Internacional sobre Ecoturisme i Espais Naturals, organitzat per la Diputació de Barcelona. A les jornades, que tenien com a tema central "Les estratègies de promoció i conservació del territori", hi van participar nombrosos tècnics de Catalunya i l'Estat espanyol, entre ells dos tècnics del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

Viu el Parc

De l'abril al juliol del 2004

Actes centrals:

- Diumenge 16 de maig
Matinal al Parc a la Muntada, vall d'Horta
- Diumenge 23 de maig
Festa Major del Parc a Talamanca
- Diumenge 30 de maig
X Fira d'Artesans a Sant Vicenç de Castellet
- Dissabte 3 juliol
Nit d'estels a la Mata

La saviesa de la natura és una meravella!

Podem observar com, en alguna de les zones cremades del Parc durant els incendis de l'estiu passat, ja rebroten les plantes, i una nova verdor omple de nou el sotabosc. Una bona notícia i com sempre una alegria que demostra la saviesa de la natura i la seva capacitat de regeneració, tot i la irresponsabilitat d'algunes persones que la malmeten.

Fotografia cedida per: Narcís Serrat

Granera

Ajuntament de Granera
C. Església, s/n 08013 Granera
Tel. 93 866 81 52 · granera@diba.es
www.vallesnet.org/pobles/np14.htm

Patrimoni:

Castell de Granera: documentat l'any 971.
Església de Sant Martí: actualment parròquia, i ja documentada l'any 1040.

Si estàs interessat en rebre aquest butlletí posa't en contacte amb el CDEA, c. Cisterna, 39 baixos 2^a · 08221 Terrassa · Tel. 93 780 89 00 · cdea@terrassa.org

Ajuntament de Terrassa

www.mediambient.terrassa.org